

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2022

aruandeaasta lõpp: 31.12.2022

nimi: Mulgimaa Arenduskoda

registrikood: 80233014

tänava/talu nimi, Leerimaja
maja ja korteri number:

küla: Kulla küla

vald: Mulgi vald

maakond: Viljandi maakond

postisihnumber: 69509

telefon: +372 53038361

e-posti aadress: arenduskoda@mulgimaa.ee

veebilehe aadress: www.mulgimaa.ee/mak

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	11
Bilanss	11
Tulemiaruanne	12
Rahavoogude aruanne	13
Netovara muutuste aruanne	14
Raamatupidamise aastaaruande lisad	15
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	15
Lisa 2 Raha	16
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	16
Lisa 4 Materiaalsed põhivarad	17
Lisa 5 Võlad ja ettemaksed	17
Lisa 6 Annetused ja toetused	18
Lisa 7 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	18
Lisa 8 Mitmesugused tegevuskulud	19
Lisa 9 Tööjõukulud	19
Lisa 10 Seotud osapooled	19
Aruande allkirjad	21

Mittetulundusühing **Mulgimaa Arenduskoda** on asutatud 19. aprillil 2006 a. Arenduskoja majandusaasta algab 1. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril.

Mittetulundusühing **Mulgimaa Arenduskoda** (edaspidi Arenduskoda) on kohalikul 3 sektori partnerlusel põhinev vabatahtlik omaalgatuslik ühendus, kuhu kuuluvad avalik, ettevõtlus- ja mittetulundussektor. Arenduskojal on juriidilise isiku õigused, oma sümboolika ja pangakonto.

Arenduskoda on üks LEADER tegevusgruppidest. Eestis tegutseb 26 kohalikku tegevusgruppi.

Arenduskoda juhindub oma tegevuses EV põhiseadusest, EL seadusandlusest, Mittetulundusühingute seadusest, Leader- tegevust reguleerivatest õigusaktidest, muudest seadustest ja normatiivaktidest ning Arenduskoja põhikirjast.

Arenduskoja tegevuspiirkonnaks on Mulgimaa Arenduskojaga liitunud omavalitsuste territooriumid, milleks on Mulgi, Tõrva ja Viljandi vallad.

Arenduskoda on avatud liikmelisusega organisatsioon ja selle liikmeskond on avalik.

Arenduskoja liikmed jagunevad:

1. kohalikud omavalitsused;
2. ettevõtjad ja äriühingud;
3. mittetulundusühingud ja teised omaalgatuslikud organisatsioonid.

MTÜ Mulgimaa Arenduskojal on seisuga 31.12.2022 a. 101 liiget. Nendest 3 KOV-id, 38 äriühingut (sh 1 FIE) ning 59 MTÜ-d ja 1 SA.

Arenduskoja põhikirjaline tegevus on kohaliku elu arendamine tuginedes kolme sektori partnerlusele.

Arenduskoja eesmärgid on:

1. Säätva arengu ja loodushoiu põhimõtetel hästi toimiv sotsiaalmajanduslikult ning kaasaegse infrastruktuuriga elanikele sobiva elukeskkonnaga maaelu.
2. Oluliste teenuste ja vaba aja veetmise võimaluste olemasolu külades.
3. Tegevuspiirkonna elanike ajalooline enesetunnetus ja identiteet on elanike hulgas väärtustatud.
4. Kohalikele toodetele ja teenustele on loodud lisaväärtust ning väärtustatakse piirkondlikku eripära ja innovaatsilisust.
5. Maapiirkonnas toimib konkurentsivõimeline ettevõtlus ja piisav tööhõive.
6. Loodus- ja kultuuriväärtused on maksimaalselt kasutatud arenenud turismiettevõtluses.
7. Toimib koostöö erinevate majandussektorite vahel sotsiaalsete riskide vähendamiseks; toimivad omaalgatuslikud tegevused ja koostöö erinevate valdkondade vahel.

Arenduskoja juhtimisorganiks on juhatus. Juhatus valitakse kuni neljaks aastaks.

Iga kolme omavalitsuse piirkonna liikmete hulgast valitakse juhatusse ettevõtjate esindaja, mittetulundusühingute ja sihtasutuste esindaja ning omavalitsuste esindaja.

29.11.2021 kinnitas üldkoosolek uue juhatuse koosseisu järgnevakts neljaks aastaks.

Iga juhatuse liikme ülesandeks on oma piirkonna ettevõtete, organisatsioonide, omavalitsuste ja üksikisikute teavitamine LEADER-meetme võimalustest, Arenduskoja tegevusteks vajaliku info kogumine piirkonnast.

Vastavalt LEADER meetme põhimõttele Mulgimaa Arenduskoda garanteerib, et iga tegevusgrupi organi puhul jälgitakse kolme sektori partnerluse põhimõtet ning mitte üheski loodavas organis ega otsustusprotsessis ei ole omavalitsuste esindajaid üle 50 % ning ühegi huvigrupi esindatus üle 49 %.

Mulgimaa Arenduskojal on **perioodiks 2015-2023** kogu eelarve, sh üleminekuajaperioodi 2021-2022 eelarve summas 5 575 985 eurot, millest tegevusgrupi ülalpidamiskuludeks 1 115 197 eurot ning projektitoetusteks 4 460 788 eurot.

- KTG tegevuskulud (sh koostööprojektide ettevalmistamine) - 20 %
- I meede: Ettevõtluse arendamine - 35%
- II meede: Külakeskkonna ja –kogukonna arendamine - 20%
- III meede: Paikkonna omapära ja konkurentsivõime tugevdamine - 25%

Lisaks eraldati 2021. a Maaeluministeriumi kaudu LEADER tegevusgruppidele **taastekava vahendeid**, mis olid mõeldud COVID-19 tingitud kriisiga toimetuleku leevendamiseks.

Mulgimaa Arenduskojale on planeeritud eelarve 223 931,90 eurot.

Taastekava eelarve jagati sarnaselt kolme piirkonna vahel nagu Arenduskoja põhimeetmed (50% baasiline ja 50% vastavalt elanike arvule selle OV piirkonnas vana haldusjaotuse järgi e. Viljandi vald ilma endise Kolga-Jaani valla küladeta).

Tabel 1: kogu perioodi 2016-2025 eelarved ja võimalik kasutusaeg

	TG ülalpidamiskulud ja projektitoetus kokku	sh Projektitoetus	ja TG ülalpidamiskulud	Kasutusperiood *
Strateegia periood 2016-2025 eelarve	4 229 394,09	3 383 515,00	845 879,09	TG ülalp.kulud kuni 1.09.2025 Projektid kuni 31.12.2024
Üleminekuajaperiood eelarve 2021-2022	1 346 590,93	1 077 272,75	269 318,18	Dets. 2021 - TG 1.09.2025 ja projektid 31.12.2024
Uue strateegia ettevalmistamise toetus			87 500,00	Märts 2022 - 31.05.2023
COVID-19 taastemeede eelarve		223 931,90		2021-2022

* kasutusperiood on periood, mis aja jooksul on võimalik eelarvelisi summasid kasutada ja mis ajani on võimalik maksetaotlusi esitada

Tabel 2: Meetmete eelarved 2021-2022

Piirkond / meede	COVID-19 taastemeede	I meede	II meede	III meede
Viljandi vald (v.a endise Kolga-Jaani valla territoorium)	91 076,39	191 687,41	109 535,66	136 919,58
Tõrva vald (v.a Soontaga küla)	63 418,76	133 476,71	76 272,40	95 340,51
Mulgi vald	69 436,75	146 142,71	83 510,12	104 387,65
Kokku	223 931,90	471 306,83	269 318,19	336 647,73

Tabel 3: Tegevusgrupi ülalpidamiskulud ja kasutus

	eelarve 2014- 2023	2015-2020 a	2021 a		2022 a	
		Kasutus	rakenduskava s	kasutus	rakenduskava s	kasutus
jooksvad kulud		501 335	91 440,00	91 440	135 010	119 934
elavdamise kulud		27 219	1 560	1448	10 400	10 370
KOKKU	1 115 197	528 554	106 752	88 546	145 410	130 304

Kokku kasutatud ülalpidamiskulud 2022. a lõpuks 747 404 €

2022 aastal tegevused projektidega:

1. Ühisprojekt „Soome-ugri kultuuripealinna aasta korraldust toetavad tegevused.

Partner: Mulgi Vallavalitsus

Kestvus: 2021-2022

Kogumaksumus: 22 682 €, sellest toetus 20 413,80 €

Projekti eesmärgid:

* Mulgimaa tuntuse suurendamine nii Eestis kui Euroopa lähiriikides.

* Luua positiivne kuvand Mulgi valla ja Mulgimaa ettevõtetus, töö-, õpi- ja elukeskkonnast.

Projekti tegevuste tulemusel valminud videod ja fotomaterjal toetavad loodud kuvandit visuaalselt.

* Välismaailmale soome-ugri aasta tegevuste kättesaadavus läbi videoülekannete ning fotode ja reklaamklippide.

* Soome-ugri tegevuste raames mulgi muusika, käsitöö ja toidu tutvustamine.

Tegevused: sündmuste pildistamine; videoülekanded Facebook'i ja Youtube'i kaudu, minivideoklipid c 20 sek ja kokkuvõttev video aastast c 20 min; tõlketööd soome-ugri sündmustel ning sündmuste reklaammaterjalil; Mulgi valla mainevideod 2 tk. Tegevustest 2022 aastasse jäi Mulgi valla mainevideod. Projekt lõpetati 2022 a.

2. Ühisprojekt "Mulgimaa tugevaks ja tuntuks! Tõrva valla mainekujundus- ja turundustegevused"

Partner: Tõrva Vallavalitsus

Kestvus: 2021-2022

Kogumaksumus: 22 682 €, sellest toetus 20 413,80 €

Projekti eesmärgid: Tõrva valla ja laiemalt terve MTÜ Mulgimaa Arenduskoja tegevuspiirkonna nähtavuse suurendamine üle-Eestilise leviga meedias. Käsitletavateks põhiteemadeks on ettevõtlus ja ettevõtlusvõimalused; töökohad, sh erialane rakendus ja eneseteostuse võimalus erinevatel erialadel; traditsioonid ja innovatsioon; noored ja tulevik. Kõike seda esitletakse läbi toimivate näidete, persoonide, elamuste ja edulugude.

Tegevused:

1. Kommunikatsiooniplaani koostamine ja elluviimine
2. Regulaarsed kommunikatsioonitegevused Tõrva valla ja laiemalt terve Mulgimaa nähtavaks tegemiseks vastavalt tegevusplaanile.
3. Tõrva valla kahe kampaaniapõhise projekti planeerimine ja elluviimine.
4. Sotsiaalmeedia ja kommertsipinnal videoloo tootmine ja avaldamine.

Teostatud on projekti tegevustest suuremad kommunikatsioonitegevused: Tõrva Veemõnula avamine, Tõrva tulede öö, liivaskulptuurid. Väiksemamahulised: Persoonilood piirkonnaga seotud inimestest (joogatreener Triin Pärn, Magnus Kirt), mida teha Mulgimaal „Koroonakevad kodumaal“, OP Mulgimaal, Tõrva nutikad leiutajad, Lõõtsanoobid, Mulgi Elamuskeskuse ehituse algus.

2022 aastasse jäi Tule tõrva elama kampaania. Projekt lõpetati 2022 aastal.

3. Ühisprojekt „Mulgimaa külade arenguks“

Projekti partner Viljandi Vallavalitsus

Projekti kogumaksumus 17 899 eurot; sellest toetus 16 109.10 eurot.

Projekti kestvus september 2021 kuni detsember 2022 a.

Projekti eesmärgid:

- Mulgimaa kogukondade eestvedamisel toimuv perepäev Viljandis. Kogukonnad saavad tutvustada oma tegevusi, käsitööd ja omatoodangut.
- Toimub õppereis, mille eesmärgiks on kogemuste, ettevõtmiste ja heade praktikate jagamine külakogukondade vahel.
- Esimese ülemulgimaalise külade konverentsi peamiseks eesmärgiks on ühise koostöö ja arenguvõimaluste edendamine, samuti üksteisega kogemuste vahetamine.
- Vajaduspõhised koolitused-seminarid arendavad kogukondlikku ettevõtlust, kaasates piirkonna väiketootjaid.
- Ühised tunnusüritused lähendavad Mulgimaa eri piirkondades tegutsevaid kogukondi, tekitavad uued koostöövõimalused ja tugevneb nende ühine identiteet.

Projekti oodatav tulemus:

- Mulgimaa külad ja kogukonnad saavad laiemale üldsusele tutvustada piirkonnale omaseid kohaspetsiifilisi tooteid ja teenuseid, samuti tegevusi ja traditsioone
- Õppereisiga luuakse võimalus uute koostöövõrgustike tekkeks teiste kogukondadega,

õpitakse nende kogemusest, sealhulgas nutikate lahenduste ülevõtmiseks

- Praktilise sisuga koolitused on suunatud külakogukondadele lähtuvalt nende spetsiifilistest vajadustest ja probleemidest
- Mulgimaa Arenduskoda omandab teadmisi arukate külade kontseptsiooni rakendamiseks kohalikul tasandil uuel programmiperioodil

Teostatud on Mulgimaa kogukonnasündmus „Mulgi linnan“, mis toimus Viljandi lossimägedes II Kirsimäel. Esindatud olid kõik Mulgimaa viis kihelkonda pakkudes maitsvat toitu, kultuurilist kosutust. Peaesinejad meie kohalik ansambel Nikns Suns ja Mulgi segakoor.

2022 aastal korraldasime kolmepäevase inspiratsioonikoolituse „Hobist äri. Külakogukonna liikmetel, kellel on head ideed ja teevad midagi põnevat hobi korras, said sellel koolitusel nõ teotsa kätte, et kuidas olla võimeline oma lemmiktegevus ärina tööle panna.

COVID-19 meetme jäägi osas, 123 579 eurot, otsustas Mulgimaa Arenduskoja juhatus esitada üldkoosolekule kinnitamiseks viis projektitaotlust, mille PRIA-le esitajaks on Mulgimaa Arenduskoda. Kõikide viie projekti fookus ja suurem visioon on piirkonna turundamine. Projektitaotlused esitasime PRIAle 2022 a lõpus. Kõigi viie projekti elluviimine on plaanitud 2023 – 2024 a.

1. Mulgi Elamuskeskus kui piirkonna turismimajakas

Kommunikatsiooniprojekti eesmärgiks on tutvustada Mulgi Elamuskeskust kui Mulgimaa piirkonna turismimajakat.

Projekti kaudseks eesmärgiks on tutvustada Mulgimaad kui unikaalset ajaloolis-kultuurilist piirkonda tervikuna olulise turismisihthohana. Projekt on oluline tugi piirkonna turismi kasvaks seoses covid mõjudega, mis on pärssinud majutus- ja toitlustussektori arengut.

Ühisprojekti partner: MTÜ Mulgi Elamuskeskus

Alameesmärgid: Positsioneerida Mulgi Elamuskeskus kui uusim ja põnevaim sihtkoht siseturistidele Eesti meedias.

Sihtrühmad: Lastega pered üle Eesti (era) ja Lõuna – Eesti koolid ja lasteaiad (grupid)

Tegevused: Kommunikatsiooniplaani koostamine ja elluviimine meedias ja sotsiaalmeedias ning otsesihtrühmadele (koolid, lasteaiad)

Projekti maksumus 27 187 eurot.

2. Piirkonna ettevõtluse tunnusmärgi Mulgi Värk tuntuse ja maine kasv

Üldeesmärk ja olulisus

Turundus- ja kommunikatsiooniprojekti üldeesmärgiks on tutvustada Mulgimaa kui unikaalse ajaloolis-kultuurilise piirkonna ettevõtlust ühendava märgise: Mulgi Värk tuntust ja mainet üle Eesti, mis annab kohalikele tootjatele lisandväärtuse oma toodete- ja teenuste turundamisel ning toetab kohaliku ettevõtluskeskkonna arengut.

Projekt on oluline tugi kohalikele ettevõtjatele, kuna pandeemiast tingitult on viimastel aastatel vähenenud turism ning sellega seotud võimalused piirkondlikke tooteid ja teenuseid tutvustada. Kohalike tootjate võimalused oma toodete nähtavuseks on seeläbi oluliselt vähenenud. Samuti on seoses covid mõjudega vähenenud ettevõtete eelarvelised võimalused iseseisvaks turunduseks, mis tagaks konkurentsivõime turul.

Projekt valmib koostöös Mulgi Elamuskeskusega.
Ühisprojekti partner: MTÜ Mulgi Elamuskeskus

Tegevused:

Mulgi värk internetikeskkonna loomine (maandumisleht), mis tagab märgi nähtavuse internetikeskkonnas ning on ühiseks maandumisleheks kõikidele märki tutvustavatele kommunikatsioonitegevustele;

Märgi tuntuse ja maine kasvu kommunikatsiooniplaani koostamine: plaan sisaldab tegevusi, mis tutvustavad märki nii meedias kui ka sotsiaalmeedias.

Märgi brändistrateegia koostamine (A4 dokument, mis kirjeldab olulised tunnused ja argumendid, mida kommunikatsioonitööde sisuloomes kasutatakse, et tagada soovitud kuvandi levik)

Projekti maksumus 27 187 eurot.

3. Käsitöö toodangu ja seotud ettevõtluse tutvustus Mulgi vallas

Üldeesmärk ja olulisus:

Kommunikatsiooniprojekti eesmärgiks on tutvustada Mulgi valla põllumajandus- ja mahetootmise ning sellega tihedalt seotud käsitöö ning turismisektori ettevõtete nähtavust Eesti meedias ja sotsiaalmeedias. Seeläbi tutvustada ja arendada Mulgi valla ettevõtlust ja soodustada ettevõtlikkust piirkonnas.

Projekti käigus tutvustatakse valla kohalikke mahetootmise, toitlustuse- ja

majutusettevõtteid ning käsitöö- ja kunstikodasid olulise osana Mulgimaa ajaloolis-kultuurilisest unikaalsest pärand-piirkonnast.

Projekt valmib koostöös Mulgi vallaga.

Ühisprojekti partner: Mulgi Vallavalitsus

Alameesmärgid:

Mulgi valla ettevõtete nähtavus Eesti meedias ja sotsiaalmeedias

Mulgi valla ettevõtete ja edulugude nähtavus kohalikus meedias

Mulgi valla kui mahetootmise ja unikaalse käsitöö piirkond, ajaloolise Mulgimaa vald, kus asub Mulgimaa pealinn

Mulgi vald kui põnev turismisihtkoht

Sihtrühmad: Eesti sisene turist, täisealine elanikkond fookusega: Lastega pered üle Eesti (erinevad aastaajad)

Projekti maksumus 27 187 eurot.

4. Kuurortlinn Tõrva

Üldeesmärk ja olulisus

Kommunikatsiooniprojekti eesmärgiks on kasvatada turistide arvu Tõrva vallas ning toetada Tõrva ametliku kuurortlinna tuntust ja mainet turismisihtkohana erinevatel aastaegadel.

Projekti fookuseks on tutvustada Tõrvat kui üht vähestest Eesti ametlikke kuurortlinnasid.

Olulise turismi sihtkohana, kus toimub mitmeid meelelahutus- ja kultuurisündmusi, mida tasub külastada, tulles Tõrvasse ükskõik, kust Eestimaa paigast. Samuti on piirkonnas hulk vaba aja veetmise võimusi, toitlustus- ja majutusasutusi, sportimisvõimalusi ning kultuuriväärtuseid, mida projekti käigus lähemalt tutvustatakse kui osa unikaalsest Mulgimaa kultuuripiirkonnast.

Kommunikatsiooniprojekti ülesandeks on positsioneerida Tõrva kui Eesti oluline kuurortlinn,

kus tasub vaba aega veeta ning puhata olenemata aastaajast.

Projekt valmib koostöös Tõrva vallaga.

Ühisprojekti partner: Tõrva Vallavalitsus

Alameesmärgid: Tõrva positsioneerimine Eesti meedias kui ametlik kuurortlinn

Kohalike turismisektori ettevõtete ning sellega seonduva ettevõtluse nähtavus üleriiklikus meedias ja sotsiaalmeedias.

Sihtrühmad: Eesti sisene turist, täisealine elanikkond fookusega: Lastega pered üle Eesti (erinevad aastaajad); Harrastus-sporturist üle Eesti (erinevad aastaajad)

Tegevused:

Kommunikatsiooniplaani koostamine ja elluviimine meedias ja sotsiaalmeedias

Influencer marketing (koostöö mõjuisikutega meedias ja sotsiaalmeedias)

Projekti maksumus 27 187 eurot.

5. Viljandi valla tööstuspark

Üldeesmärk ja olulisus

Kommunikatsiooniprojekti eesmärgiks on toetada Viljandi valla tööstuspargi turule toomist laiemale avalikkusele ning tutvustada valla tootmis- ja tööstusettevõtteid, kasvatades seeläbi kohalike ettevõtete konkurentsivõimet ning tuues piirkonda investeerinuid.

Samuti on oluline tuua piirkonda uusi investeeringuid ning soodustada kohalike elanike ettevõtlikkust seoses covid mõjul töökohtade kadumise ja inimeste sooviga ümberprofileeruda.

Projekt valmib koostöös Viljandi vallaga.

Ühisprojekti partner: Viljandi Vallavalitsus

Alameesmärgid:

Viljandi valla tööstuspargi nähtavus Eesti meedias

Viljandi valla ettevõtjate ja ettevõtete nähtavus Eesti meedias

Sihtrühmad:

Kohalikud ettevõtjad

Eesti ettevõtjad ja investorid

Kaudne sihtrühm: tööealine Eesti elanik nii toodete tarbija kui ka siseturisti profiiliga

Tegevused:

Kommunikatsiooniplaani koostamine ja elluviimine meedias ja sotsiaalmeedias ning otsesihtrühmadele

Üleminekuperioodiks eraldatud vahendite mahus toimusid taotlusvoorud 2021 a lõpus II meetmele mahus 269318 € ja 2022 a algul I meetmele mahus 471 307 € ja III meetmele mahus 336 648 €. Esitati rekordiline arv rekordilises mahus projekte.

Aasta 2022 oli nii lõppevale progammiperioodile tagasivaatamise aasta ja analüüs, kui ka uue strateogia koostamise aasta.

Märtsis 2022 eraldas Maaeluministeerium vahendid strateegiate koostamiseks tegevusrühmadele, kes soovivad alustada uute strateegiate koostamise protsessiga ja soovivad selleks ettenähtud vahendeid kasutada. Mulgimaa Arenduskojal on strateegia ettevalmistamiseks vastavalt Maaeluministeeriumi poolt kinnitatud valemile määratud 87 500 €.

Eelarve kasutamise tingimus on, et esitatakse strateegia kavand koos tegevuskava täitmise ülevaatega 31.oktoobriks 2022 ja esitatakse nõuetele vastav strateegia 2023 – 2027 31.maiks 2023 a.

Sündmused pärast aruandekuupäeva.

Programmiperiood on lõppemas ja on tähtis, et projektitoetuste eelarve saaks maksimaalselt kasutatud. Kuna tegevusgrupi ülalpidamiskulude eelarve on 20% kogu tegevusgrupile määratud summast ja 80% on ette nähtud projektitoetusteks siis on maksimaalse projektitoetuste summade kasutamise puhul vaid võimalik saada kasutada proportsionaalselt maksimaalset ülalpidamiskuludeks mõeldud 20%.

2022 a teises pooles on veel vabanenud jääke elluviimata projektide arvelt või odavnemiste arvelt mahus c 206 000 eurot.

Juhatusel on plaan esitada üldkoosolekule kinnitamiseks projekt „Mulgimaa visuaalne värv“. Antud projekti tegevusena kuulutatakse eelnevalt välja Mulgimaa visuaali ideekavandi konkurss. Selle tulemusena peaks igasse meie kolme omavalitsuse territooriumile ehitatama visuaalne maamärk kuvamaks Mulgimaist eripära ja reklaamides piirkonda.

2023 a maikuu viimaseks päevaks peavad tegevusrühmad esitama uue programmiperioodi strateegiad. Kogu taotlemise protsess ja projektide elluviimine saab olema uuenduslik. Paljude plaanitavate uuenduste tõttu ei ole tegevusrühmadele saabunud veel kinnitatud eelarvevalemit. Enne strateegiate esitamist ei saa vastu võetud ka uut LEADER määrust. Seetõttu esitame strateegia ilma määruse spetsiifilisi nõudeid kirjeldamata.

2023 a aprilli kuu viimastel päevadel selgus, et Mulgimaa Arenduskoja poolt esitatud kandideerimisavaldus Eesti Toidupiirkond 2023, sai Maaeluministeeriumi hindamiskomisjonipoolse heakskiidu. Kahest taotlejast valiti välja Mulgimaa. Eesti toidupiirkond 2023- Mulgimaa raames ootab ees palju huvitavaid tegevusi ning sündmuste korraldamisi, et vääriliselt Mulgimaal toidupiirkonna tiitlit kanda.

Maaeluministeerium on omaltpoolt plaanitavate tegevuste jaoks eraldanud summa c 30 000 eurot. Plaanime lisaks taotleda LEADER meetme toetust, et toiduaasta tegevusi juhtida ja turundada ning koolitada toiduga tegelevaid ettevõtjaid ja kogukondi ning aidata sündmuste korraldajaid omapoolse toega.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	76 217	16 028	2
Nõuded ja ettemaksud	112 429	119 000	3
Kokku käibevarad	188 646	135 028	
Põhivarad			
Materiaalsed põhivarad	956	3 679	4
Kokku põhivarad	956	3 679	
Kokku varad	189 602	138 707	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksud	2 954	11 260	5
Kokku lühiajalised kohustised	2 954	11 260	
Kokku kohustised	2 954	11 260	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	127 447	112 838	
Aruandeaasta tulem	59 201	14 609	
Kokku netovara	186 648	127 447	
Kokku kohustised ja netovara	189 602	138 707	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2022	2021	Lisa nr
Tulud			
Liikmetelt saadud tasud	16 354	16 259	
Annetused ja toetused	233 698	194 152	6
Tulu ettevõtlusest	227	1 553	
Muud tulud	0	785	
Kokku tulud	250 279	212 749	
Kulud			
Sihotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-187 639	-193 960	7,9
Mitmesugused tegevuskulud	-711	-1 463	8
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-2 723	-2 723	4
Muud kulud	-10	0	
Kokku kulud	-191 083	-198 146	
Põhitegevuse tulem	59 196	14 603	
Intressitulud	0	6	
Muud finantstulud ja -kulud	5	0	
Aruandeaasta tulem	59 201	14 609	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2022	2021	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	59 196	14 603	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	2 723	2 723	
Kokku korrigeerimised	2 723	2 723	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	6 571	-72 323	3
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-8 306	9 402	5
Kokku rahavood põhitegevusest	60 184	-45 595	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Muud laekumised finantseerimistegevusest	5	6	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	5	6	
Kokku rahavood	60 189	-45 589	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	16 028	61 617	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	60 189	-45 589	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	76 217	16 028	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Kokku netovara	
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2020	112 838	112 838
Aruandeaasta tulem	14 609	14 609
31.12.2021	127 447	127 447
Aruandeaasta tulem	59 201	59 201
31.12.2022	186 648	186 648

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Käesolev raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes Eesti finantsaruandluse standardist, mida täiendavad rahandusministri määrusega välja antud Raamatupidamistoimkonna juhendid.

Rahavoogude aruanne koostatakse otsesel meetodil. Kasumiaruande koostamisel kasutatakse raamatupidamise seaduse lisa 2 toodud kasumiaruande skeemi nr. 1

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes ühe euro täpsusega.

Finantsvarad

Varad ja kohustised on bilansis jaotatud lühi- ja pikaajalisteks lähtudes sellest, kas vara või kohustuse eeldatav valdamine kestab kuni ühe aasta või kauem arvestatuna bilansikuupäevast.

Raha

Bilansis kajastatakse raha ja pangakontode kirjel arvelduskonto jääki pangas ja sularaha jääki kassas.

Nõuded ja ettemaksud

Nõuete saldost kajastuvad liikmemaksud, mis ei ole laekunud ja nõue PRIA vastu. Nõue PRIA vastu võetakse arvele sel hetkel kui esitatakse maksetaotlus ja vastav summa kantakse ka tulusse. Aasta lõpuga projektidele tehtud kulutused, mille osas maksetaotlust esitatud pole, võetakse nõudena ülesse ja sama summa kantakse tulusse. Maksetaotluse eest summa laekumisel nõue kustutatakse.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 2000

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Masinad-seadmed	7 aastat

Finantskohustised

Finantskohustised (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad) kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Annetused ja toetused

Sihtfinantseerimisena kajastatakse sihtotstarbeliselt saadud ja teatud tingimustega seotud toetusi. Sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna siis, kui toetus on laekunud või selle laekumine on praktiliselt kindel ja toetusega kaasnevad tingimused on täidetud.

Mitte-sihtotstarbelised annetused ja toetused kajastatakse tuluna hetkel, mil annetus/toetus on laekunud või selle laekumine on praktiliselt kindle, võttes vajadusel arvesse perioodi, mille eest need on tasutud.

Seotud osapooled

Aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks tegev- ja kõrgemat juhtkonda ning nende isikute lähedasi pereliikmeid ja nende poolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid ettevõtteid.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021
Sularaha kassas	91	332
Arvelduskontod pankades	76 126	15 696
Kokku raha	76 217	16 028

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2022	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	2 140	2 140
Ostjatelt laekumata arved	2 140	2 140
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	4 175	4 175
Ettemaksed	1 592	1 592
Muud makstud ettemaksed	1 592	1 592
Saamata sihtfinantseerimine-PRIA	104 522	104 522
Kokku nõuded ja ettemaksed	112 429	112 429
	31.12.2021	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	3 108	3 108
Ostjatelt laekumata arved	3 108	3 108
Muud nõuded	95	95
Ettemaksed	1 101	1 101
Muud makstud ettemaksed	1 101	1 101
Saamata sihtfinantseerimine-PRIA	114 696	114 696
Kokku nõuded ja ettemaksed	119 000	119 000

Lisa 4 Materiaalsed põhivarad (eurodes)

	Kokku	
	Transpordivahendid	
31.12.2020		
Soetusmaksumus	19 109	19 109
Akumuleeritud kulum	-12 707	-12 707
Jääkmaksumus	6 402	6 402
Amortisatsioonikulu	-2 723	-2 723
31.12.2021		
Soetusmaksumus	19 109	19 109
Akumuleeritud kulum	-15 430	-15 430
Jääkmaksumus	3 679	3 679
Amortisatsioonikulu	-2 723	-2 723
31.12.2022		
Soetusmaksumus	19 109	19 109
Akumuleeritud kulum	-18 153	-18 153
Jääkmaksumus	956	956

Amortisatsioon Masinad ja seadmed- kasulik eluiga 7 a.

Lisa 5 Võlad ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2022	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	265	265
Võlad töövõtjatele	-1 260	-1 260
Maksuvõlad	3 949	3 949
Kokku võlad ja ettemaksed	2 954	2 954
	31.12.2021	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	7 829	7 829
Võlad töövõtjatele	1 139	1 139
Maksuvõlad	2 292	2 292
Kokku võlad ja ettemaksed	11 260	11 260

Lisa 6 Annetused ja toetused (eurodes)

	2022	2021
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	233 698	194 152
Saadud sihtfinantseerimine-PRIA	0	0
Saadud sihtfinantseerimine_Vidzeme Turisma Asociacija INTERREG projekt	0	0
Välisabi vahendamine-Rahandusministeerium INERREG projekt	0	0
Kokku annetused ja toetused	233 698	194 152
Projekt Mulgimaa ja soome-ugri kultuuripealinna aasta turundus	0	33 160
Projekt Soome-ugri kultuuripealinna aasta korraldust toetavad tegevused	3 991	18 691
Piirkonna ühisturundus	0	6 602
Mulgimaa tugevaks ja tuntuks! Viljandi valla mainekujundus- ja turundustegevused	0	15 886
Mulgimaa tugevaks ja tuntuks! Tõrva valla mainekujundus- ja turundustegevused	6 373	16 309
Mulgimaa külade arenguks!	5 530	10 616
Tegevusgrupi ülalpidamiskulud	130 304	92 888
Trateegia ettevalmistamise toetus	87 500	0

Lisa 7 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud (eurodes)

	2022	2021	Lisa nr
Transpordikulud	6 825	1 962	
Üür ja rent	3 456	3 000	
Tööjõurent	15 000	64 851	
Mitmesugused bürookulud	1 532	9 773	
Lähetuskulud	6 470	3 783	
Koolituskulud	20 610	3 163	
Tööjõukulud	107 368	74 746	9
Kingitused ja auhinnad	145	533	
Reklaamikulud	9 637	21 650	
Toiduained ja toitlustusteenus	1 627	3 218	
Inventari-, kommunikatsioonitehnoloogia- ja sõidukite majandamise kulu	9 293	7 225	
Fotod ja fototarbed	1 340	0	
Muud	4 336	56	
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	187 639	193 960	

Lisa 8 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2022	2021
Mitmesugused bürookulud	257	452
Lähetuskulud	29	0
Koolituskulud	105	0
Inventari majandamiskulud	0	121
Personaliteenused	0	0
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	0	0
Trükised ja muud teavikud	0	0
Transporditeenused	0	0
Sõidukite majandamiskulud	23	0
Reklaamikulud	0	269
Muud	297	621
Kokku mitmesugused tegevuskulud	711	1 463

Lisa 9 Tööjõukulud

(eurodes)

	2022	2021
Palgakulu	83 673	57 469
Sotsiaalmaksud	23 286	17 087
sporditoetus	409	285
Kokku tööjõukulud	107 368	74 841
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	4	3

Lisa 10 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2022	31.12.2021
Juriidilisest isikust liikmete arv	101	100

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

LÜHIAJALISED	31.12.2022	31.12.2021
Nõuded ja ettemaksed		
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	340	300
Kokku nõuded ja ettemaksed	340	300
Võlad ja ettemaksed		
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	65	500

Kokku võlad ja ettemaksed	65	500
----------------------------------	-----------	------------

MÜÜDUD	2022	2021
	Teenused	Teenused
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	12 929	22 836
Kokku müüdüd	12 929	22 836

OSTETUD	2022	2021
	Teenused	Teenused
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	4 580	3 623
Kokku ostetud	4 580	3 623

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2022	2021
Arvestatud tasu	19 800	6 536

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 29.05.2023

Mulgimaa Arenduskoda (registrikood: 80233014) 01.01.2022 - 31.12.2022 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
MAIDO RUUSMANN	Juhatuse liige	28.06.2023

Aruande üldkoosoleku kinnitamise staatus

Üldkoosoleku poolt kinnitatud

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Piirkondlikku/kohalikku elu edendavad ja toetavad ühendused ja fondid	94992	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Mobiiltelefon	+372 53038361
E-posti aadress	arenduskoda@mulgimaa.ee
Veebilehe aadress	www.mulgimaa.ee/mak